

Building success together

Επενδυτικός Νόμος 4399/2016

Ενημερωτικό Έντυπο

Ιούλιος 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σκοπός.....	3
2. Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια	3
3. Δικαιούχοι υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων	5
4. Περιεχόμενο επενδυτικών σχεδίων.....	5
5. Επιλέξιμες δαπάνες.....	6
6. Προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων	8
7. Είδη ενισχύσεων	8
8. Ποσοστά ενισχύσεων	9
9. Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων.....	10
10. Καθεστώτα ενισχύσεων.....	12
11. Χρόνος υλοποίησης της επένδυσης	15
12. Υποβολή αιτήσεων - Κριτήρια αξιολόγησης.....	15

1. Σκοπός

Σκοπός του Ν.4399/2016 (ΦΕΚ 117/Α/22.06.2016) με τίτλο «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» αποτελεί:

- η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης με σεβασμό στους περιβαλλοντικούς πόρους και την υποστήριξη λιγότερο ευνοημένων περιοχών της χώρας,
- η αύξηση της απασχόλησης,
- η βελτίωση της συνεργασίας και η αύξηση του μέσου μεγέθους των επιχειρήσεων,
- η τεχνολογική αναβάθμιση,
- η διαμόρφωση μιας νέας εξωστρεφούς εθνικής ταυτότητας (branding),
- η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης,
- η μετακίνηση στην αλυσίδα παραγωγής της αξίας για την παραγωγή πιο σύνθετων προϊόντων,
- η εξοικονόμηση των φυσικών πόρων στην προοπτική μιας κυκλικής οικονομίας,
- η προσφορά καλύτερων υπηρεσιών,
- η προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων
- η εξασφάλιση καλύτερης θέσης της χώρας στο Διεθνή Καταμερισμό Εργασίας.

2. Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Στο καθεστώς ενισχύσεων του Ν.4399/2016 υπάγονται επενδυτικά σχέδια των ακόλουθων επιλέξιμων τομέων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας (βάσει ΚΑΔ 2008):

ΚΑΔ 2008	Περιγραφή δραστηριότητας
01	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες
02	Δασοκομία και υλοτομία
03	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια
10 - 33	Μεταποίηση ⁽¹⁾
35	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού ⁽²⁾
37	Επεξεργασία λυμάτων
38	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση απορριμμάτων, ανάκτηση υλικών
39	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων
42	Κατασκευή παράκτιων και λιμενικών έργων και κατασκευαστικές εργασίες για παράκτιες και λιμενικές κατασκευές
49	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών
50	Πλωτές μεταφορές
51	Αεροπορικές μεταφορές
52	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες ⁽³⁾
55	Καταλύματα ⁽⁴⁾
58	Εκδοτικές δραστηριότητες
59	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
61	Τηλεπικοινωνίες
62	Δραστηριότητες προγραμματισμού Η/Υ, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες
63	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας
72	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη
74	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες
86	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας ⁽⁵⁾
87	Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος ⁽⁵⁾
91	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχαιοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες ⁽⁶⁾
93	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας ⁽⁷⁾
96	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών ⁽⁸⁾

- (1) Εξαιρούνται οι τομείς του χάλυβα, των συνθετικών ινών, του άνθρακα και της ναυπηγίας
- (2) Αφορά σε επενδυτικά σχέδια:
- μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 15MW
  - μονάδων συμπαραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ
  - υβριδικών σταθμών ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ) με εγγυημένη ισχύ μέχρι 5 MW
  - παραγωγής θερμότητας και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,
  - ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης,
  - παραγωγής αιεφόρων βιοκαυσίμων τα οποία δεν είναι βασιζόμενα σε εδώδιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης, καθώς και μετατροπής υφιστάμενων μονάδων παραγωγής βιοκαυσίμων βασιζόμενων σε εδώδιμα φυτά σε μονάδες παραγωγής αιεφόρων βιοκαυσίμων, τα οποία δεν βασίζονται σε εδώδιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης.
- (3) Αφορά τις δραστηριότητες με ΚΑΔ 52.22.11.05 [Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρινών)], 52.22.11.06 (Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων) και 52.29.19.03 [Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)].
- (4) Αφορά σε επενδυτικά σχέδια:
- ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,
  - εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας,
  - επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτηρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,
  - ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,
  - ίδρυσης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων,
  - σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στο Ν. 4276/2014 (Α' 155), εκτός του μέρους αυτών που αφορά σε προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτήρια και εγκαταστάσεις και με την προϋπόθεση ότι κατατίθενται ως ενιαία επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 65 έως 69 του παρόντος Νόμου,
  - εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής {συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια}, όπως αυτές ορίζονται στο Ν. 4276/2014 (Α' 155),
  - εγκαταστάσεων αγροτουρισμού ή οινοτουρισμού, όταν υποβάλλεται επενδυτικό σχέδιο από επιχειρηματικές συστάδες (cluster),
  - ίδρυσης ξενώνων φιλοξενίας νέων, εφόσον οι δικαιούχοι είναι Συνεταιρισμός ή Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78).
- (5) Αφορά στα επενδυτικά σχέδια στον τουρισμό υγείας και στον ιατρικό τουρισμό.
- (6) Αφορά στις δραστηριότητες 91.01.11 (Υπηρεσίες βιβλιοθηκών) και 91.02 (Δραστηριότητες μουσείων).
- (7) Αφορά δραστηριότητες σε εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής (γήπεδα γκολφ, χιονοδρομικά κέντρα, κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, κλπ), όπως αυτές ορίζονται στο Ν. 4276/2014 (Α' 155).
- (8) Αφορά δραστηριότητες σε εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής (εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)]), όπως αυτές ορίζονται στο Ν. 4276/2014 (Α' 155).

3. Δικαιούχοι υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων

Στο καθεστώς ενισχύσεων του Ν.4399/2016 υπάγονται επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- ατομική επιχείρηση,
- εμπορική εταιρεία,
- συνεταιρισμός,
- Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78),
- υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,
- επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινοπραξίας με την προϋπόθεση καταχώρισής τους στο ΓΕΜΗ,
- δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:
  - δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
  - δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,
  - δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 21.

Εξαιρούνται από τις ενισχύσεις των καθεστώτων του Ν.4399/2016:

- οι προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ. (άρθρο 1 παρ. 4 περίπτωση γ' Γ.Α.Κ.),
- επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν προβεί σε παύση της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου κατά τη διετία πριν από την υποβολή της αίτησής τους για περιφερειακή επενδυτική ενίσχυση ή που, κατά τη χρονική στιγμή υποβολής της αίτησής τους για ενίσχυση, έχουν προγραμματίσει να προβούν σε παύση της εν λόγω δραστηριότητας εντός μέγιστου χρονικού διαστήματος δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στη συγκεκριμένη περιοχή (άρθρο 13 περίπτωση δ' Γ.Α.Κ.),
- επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

4. Περιεχόμενο επενδυτικών σχεδίων

Τα επενδυτικά σχέδια, που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του Ν.4399/2016, πρέπει να έχουν το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης (άρθρο 2 στοιχείο 49 Γ.Α.Κ.) και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- δημιουργία νέας μονάδας,
- επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας,
- διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου,
- θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών, προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί,
- απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης.

5. Επιλέξιμες δαπάνες

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- **Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού**

- Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός **κτηριακών εγκαταστάσεων** και **ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων** και οι κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

Σημείωση: Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν:

- ❖ το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων,
  - ❖ ή το 60% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων στον τομέα τουρισμού,
  - ❖ ή το 70% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων logistics
  - ❖ ή το 80% για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτήρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.
- Η αγορά του συνόλου των **υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού** (κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός), ή και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, προκειμένου για ενισχυόμενη ΜΜΕ, που συνδέονται άμεσα με μια παραγωγική μονάδα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.
  - Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων **μηχανημάτων** και **λοιπού εξοπλισμού**, συμπεριλαμβανομένων των **τεχνικών εγκαταστάσεων** και των **μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου** της εντασσόμενης μονάδας.
  - Τα **μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης** καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, και με τον όρο ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός θα περιέλθει στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη της σύμβασης.
  - Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού **ειδικών εγκαταστάσεων** (που δεν αφορούν σε κτήρια) και **μηχανολογικών εγκαταστάσεων**.

- **Άυλα στοιχεία ενεργητικού**

- Μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων **τεχνικών γνώσεων**, υπό ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.
- **Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού** και **συστημάτων οργάνωσης** της επιχείρησης, υπό ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.

Σημείωση: Για τις ΜΜΕ το ανώτατο ποσοστό άυλων δαπανών στο σύνολο των επιλέξιμων δαπανών διαμορφώνεται στο **75%** και για τις μεγάλες επιχειρήσεις στο **50%**.

- **Μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας** που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης και υπό ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.

Σημείωση: Το Μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περιπτώσεις α' ή/και β'

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- Επενδυτικές δαπάνες για **συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ**. Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης.
- Δαπάνες **εκκίνησης** (επιτόκια δανείων, εγγυήσεις) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.
- Δαπάνες **καινοτομίας για ΜΜΕ** όπως αυτές εξειδικεύονται ακολούθως:
  - δαπάνες για την απόκτηση, επικύρωση και προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού,
  - δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες ανάπτυξης και καινοτομίας, που αποσπάται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς το σκοπό αυτόν στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό,
  - δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.
- Δαπάνες για **διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜΜΕ** όπως αυτές εξειδικεύονται ακολούθως:
  - δαπάνες προσωπικού,
  - δαπάνες οργάνων, εξοπλισμού, κτηρίων και γηπέδων, για όσο χρόνο και με τον όρο ότι χρησιμοποιούνται για το έργο,
  - δαπάνες για γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων,
  - πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση του έργου.
- Δαπάνες για **συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας** (επιχειρηματικές συστάδες καινοτομίας - cluster καινοτομίας), ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.
- Επενδυτικές δαπάνες για **μέτρα ενεργειακής απόδοσης**, ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.
- Επενδυτικές δαπάνες για τη **συμπαράγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ**, ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.
- Δαπάνες για **παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές**, ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.
- Δαπάνες για **εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης**, ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.
- Δαπάνες για την **αποκατάσταση μολυσμένων χώρων**, ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ.

6. Προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων

Ο ελάχιστος προϋπολογισμός επένδυσης, ανά μέγεθος επιχειρήσεων, προσδιορίζεται ως εξής:

Μέγεθος και κατηγορίες επιχειρήσεων	Ελάχιστος Προϋπολογισμός
Μεγάλες επιχειρήσεις	500.000
Μεσαίες επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί και επιχειρηματικές συστάδες (clusters)	250.000
Μικρές επιχειρήσεις	150.000
Πολύ μικρές επιχειρήσεις	100.000
Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) και Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78)	50.000

7. Είδη ενισχύσεων

- Φορολογική απαλλαγή** που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αποθεματικό.
- Επιχορήγηση**, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.
- Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτών που εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη,
- Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση,
- Σταθεροποίηση του ισχύοντος κατά την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής συντελεστή φορολογίας εισοδήματος** (φορολογικό σύστημα), νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων για χρονικό διάστημα, το οποίο ορίζεται στα δώδεκα (12) έτη από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Ο φορέας μπορεί να κάνει χρήση του παγιοποιημένου συντελεστή φορολογίας εισοδήματος από το φορολογικό έτος ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Αν μειωθεί ο συντελεστής εφαρμόζεται ο εκάστοτε μειωμένος συντελεστής. Η χρήση σταθερού συντελεστή φορολογίας εισοδήματος ισχύει μέχρι την εξάντληση της ενίσχυσης που δικαιούται ο φορέας βάσει των ορίων του Γ.Α.Κ. ή της οικείας απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μέχρι του ποσού των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.

- **Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου** μέσω ταμείου συμμετοχών, με τα εξής είδη:
  - ίδια κεφάλαια ή οιονεί ίδια κεφάλαια ή επενδυτική χορηγία για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις,
  - δάνεια για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις.

Σημείωση: Για να δικαιούνται οι υπαγόμενες επιχειρήσεις να λάβουν τις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, πρέπει να έχουν εμφανίσει κέρδη σε μία κατ' ελάχιστον διαχειριστική χρήση από τις τελευταίες επτά (7), πριν από τη διαχειριστική χρήση της αίτησης υπαγωγής.

8. Ποσοστά ενισχύσεων

Τα ποσοστά ενισχύσεων για τις δαπάνες περιφερειακού χαρακτήρα και για επενδυτικά σχέδια έως €50 εκ. ορίζονται από το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ως ακολούθως.

Περιφέρεια / Νομός		Ποσοστό ενίσχυσης / μέγεθος επιχειρήσεων		
		Μεγάλες	Μεσαίες	Μικρές
Αττικής		10%	20%	30%
Κρήτης*		15%	25%	35%
Στερεάς Ελλάδας	Φθιώτιδας	10%	20%	30%
	Φωκίδας	10%	20%	30%
	Εύβοιας	10%	20%	30%
	Βοιωτίας	10%	20%	30%
	Ευρυτανίας	15%	25%	35%
Δυτικής Ελλάδας		25%	35%	45%
Πελοποννήσου		25%	35%	45%
Θεσσαλίας		25%	35%	45%
Νοτίου Αιγαίου		10%	20%	30%
Βορείου Αιγαίου		25%	35%	45%
Ιονίων Νήσων*		15%	25%	35%
Ηπείρου		25%	35%	45%
Δυτικής Μακεδονίας*		15%	25%	35%
Κεντρικής Μακεδονίας		25%	35%	45%
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης		25%	35%	45%

* Από 01/01/2018 μειώνονται κατά 5% σε όλες τις κατηγορίες μεγεθών επιχειρήσεων (στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας μειώνονται μόνο στους Νομούς Γρεβενών και Κοζάνης).

Για επενδυτικά σχέδια άνω των €50 εκ. (μεγάλα επενδυτικά σχέδια), το ποσοστό ενίσχυσης διαμορφώνεται ως εξής:

- για το τμήμα της δαπάνης μέχρι €50 εκ. παρέχεται το 100% της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης στην οικεία περιοχή, εξαιρουμένης της αυξημένης έντασης ενίσχυσης για μικρομεσαίες επιχειρήσεις,
- για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα €50 εκ. και μέχρι €100 εκ. παρέχεται το 50% του ανώτατου περιφερειακού ορίου,
- για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα €100 εκ. δεν παρέχεται κανένα ποσοστό ενίσχυσης.

Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων εκτός Περιφερειακών

Δαπάνες	Ένταση Ενίσχυσης	Όριο ύψους Ενίσχυσης
Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ	50%	5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως €50.000
Εκκίνησης	10%	€100.000
Καινοτομίας για ΜΜΕ	50%	1% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως €100.000
Διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜΜΕ	50%	20% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων
Συνεργατικοί σχηματισμοί καινοτομίας ⁽¹⁾	50%	50% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία χορηγείται η ενίσχυση
Μέτρα ενεργειακής απόδοσης ⁽²⁾	30%	5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων
Συμπαράγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ ⁽²⁾	45%	-
Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ⁽²⁾	45% / 30%	-
Εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ⁽²⁾	45%	-
Αποκατάσταση μολυσμένων χώρων	50%	10% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων

⁽¹⁾ +15% για επιχειρήσεις των περιοχών «α» του άρθρου 107 και +5% για επιχειρήσεις των περιοχών «γ» του άρθρου 107

⁽²⁾ +10% για μεσαίες επιχειρήσεις και +20% για μικρές επιχειρήσεις, +15% για επιχειρήσεις των περιοχών «α» του άρθρου 107 και +5% για επιχειρήσεις των περιοχών «γ» του άρθρου 107

9. Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων

- **Εξωστρεφείς μικρομεσαίες επιχειρήσεις**, οι οποίες αύξησαν την εξωστρέφειά τους, δηλαδή το λόγο αξίας των εξαγωγών τους προς τον κύκλο εργασιών τους, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 10% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 5% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το 70% του κύκλου εργασιών τους το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου,
- **Καινοτόμες: μικρομεσαίες επιχειρήσεις**, των οποίων οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης έχουν υπερβεί το 10% του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από τα τρία τελευταία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος,
- **Ανεξάρτητες μικρομεσαίες επιχειρήσεις**, οι οποίες, μετά την έναρξη ισχύος του νόμου προχωρούν σε διαδικασία συγχώνευσης είτε με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειόμενης ρητά της εξαγοράς,
- **Επιχειρήσεις οι οποίες παρουσιάζουν αύξηση της απασχόλησής τους:** μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αύξησαν την απασχόλησή τους (με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας) σε ποσοστό τουλάχιστον 10% την τελευταία τριετία πριν την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος νόμου,
- Συνεταιρισμοί, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78),

- Επιχειρήσεις, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υλοποιούνται σε έναν από τους κλάδους **Τεχνολογίας, Πληροφορικής, Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και αγροδιατροφής**, ως κύριο κλάδο δραστηριότητάς τους,
- Επιχειρήσεις, οι οποίες επιτυγχάνουν **αυξημένη προστιθέμενη αξία**, όπως αυτή προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ κατά το χρόνο της έκδοσης της απόφασης προκήρυξης, σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους,
- Επιχειρήσεις, των οποίων το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε **Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.)** εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), **Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.)** και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης,
- Επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε **ειδικές περιοχές**, οι οποίες αναφέρονται στο σχετικό Παράρτημα του Ν.4399/2016,
- Επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε **περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές** και ιδίως: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος.

10. Καθεστώς ενισχύσεων

A/A	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ						
1	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	Όλοι οι δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων Αγορά και εγκατάσταση μηχανημάτων όχι παλαιότερων των 7 ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους, υπό προϋποθέσεις Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων Αγορά μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας 	Φορολογική απαλλαγή	Σύμφωνα με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων	<ul style="list-style-type: none"> Άμεση αξιολόγηση Διοικητικός έλεγχος και δειγματοληπτικά επιτόπιοι έλεγχοι
2	ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	Όλοι οι δικαιούχοι	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο δαπανών Περιφερειακών Ενισχύσεων Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων <ul style="list-style-type: none"> Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ Μέτρα ενεργειακής απόδοσης Αποκατάσταση μολυσμένων χώρων Αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή/και παραγωγή θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ για ίδια χρήση <p>Τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων ενισχύονται και με τις δαπάνες εκκίνησης (δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Φορολογική απαλλαγή Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης 	<p>Σύμφωνα με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και τις επιλέξιμες δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων</p> <p>Επιχορήγηση για τα επενδυτικά σχέδια των «Ειδικών Κατηγοριών» που ανέρχεται στο 70% της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης</p>	<ul style="list-style-type: none"> Συγκριτική αξιολόγηση Επιτόπιος έλεγχος
3	ΝΕΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΜΕ	Ανεξάρτητες ΜΜΕ για τις οποίες δεν έχει παρέλθει 7ετία από την καταχώρισή τους στο ΓΕΜΗ	<p>Τα επενδυτικά σχέδια συμπαγωγής ενέργειας από ΑΠΕ ενισχύονται μόνο για τις αντίστοιχες δαπάνες.</p> <p>Τα επενδυτικά σχέδια Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών, Υβριδικών Σταθμών από ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, παραγωγής βιοκαυσίμων και παραγωγής θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ ενισχύονται μόνο για τις αντίστοιχες δαπάνες.</p> <p>Τα επενδυτικά σχέδια αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ενισχύονται μόνο για τις αντίστοιχες δαπάνες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Φορολογική απαλλαγή Επιχορήγηση Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης 	<p>Σύμφωνα με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και τις επιλέξιμες δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων</p> <p>Η επιχορήγηση ανέρχεται στο 70% της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης και για τα επενδυτικά σχέδια των «Ειδικών Κατηγοριών» στο 100%</p>	<ul style="list-style-type: none"> Συγκριτική αξιολόγηση Επιτόπιος έλεγχος

A/A	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ, ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΕΙΣ						
4	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΓΙΑ ΜΜΕ	MME	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο δαπανών Περιφερειακών Ενισχύσεων Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων <ul style="list-style-type: none"> Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ Δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ Δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜΜΕ Μέτρα ενεργειακής απόδοσης Αποκατάσταση μολυσμένων χώρων Αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή/και παραγωγή θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ για ίδια χρήση <p>Τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων ενισχύονται και με τις δαπάνες εκκίνησης (δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων)</p> <p>Τα επενδυτικά σχέδια συμπαραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ ενισχύονται μόνο για τις αντίστοιχες δαπάνες.</p> <p>Τα επενδυτικά σχέδια Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών, Υβριδικών Σταθμών από ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, παραγωγής βιοκαυσίμων και παραγωγής θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ ενισχύονται μόνο για τις αντίστοιχες δαπάνες.</p> <p>Τα επενδυτικά σχέδια αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ενισχύονται μόνο για τις αντίστοιχες δαπάνες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Φορολογική απαλλαγή Επιχορήγηση Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης 	<p>Σύμφωνα με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και τις επιλέξιμες δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων</p> <p>Η επιχορήγηση ανέρχεται στο 70% της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης και για τα επενδυτικά σχέδια των «Ειδικών Κατηγοριών» στο 100%</p>	<ul style="list-style-type: none"> Συγκριτική αξιολόγηση Επιτόπιος έλεγχος
5	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΕΙΣ	Clusters τουλάχιστον 6 επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Αττικής ή στο Νομό Θεσσαλονίκης, ή 4 επιχειρήσεων στους λοιπούς Νομούς	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο δαπανών Περιφερειακών Ενισχύσεων Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων <ul style="list-style-type: none"> Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ Μέτρα ενεργειακής απόδοσης Αποκατάσταση μολυσμένων χώρων Αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή/και παραγωγή θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ για ίδια χρήση <p>Τα επενδυτικά σχέδια συμπαραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ ενισχύονται μόνο για τις αντίστοιχες δαπάνες.</p> <p>Τα επενδυτικά σχέδια Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών, Υβριδικών Σταθμών από ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, παραγωγής βιοκαυσίμων και παραγωγής θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ ενισχύονται μόνο για τις αντίστοιχες δαπάνες.</p> <p>Τα επενδυτικά σχέδια αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ενισχύονται μόνο για τις αντίστοιχες δαπάνες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Φορολογική απαλλαγή Επιχορήγηση Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης <p>Η επιχορήγηση ΔΕΝ παρέχεται στην περίπτωση που στο Cluster συμμετέχει μεγάλη επιχείρηση στο ποσοστό >50%</p> <p>Η ενίσχυση χορηγείται αποκλειστικά στους φορείς διαχείρισης των Clusters</p>	<p>Σύμφωνα με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και τις επιλέξιμες δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> Συγκριτική αξιολόγηση Επιτόπιος έλεγχος

A/A	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ – ΤΑΜΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ						
6	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ – ΤΑΜΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Ταμεία Συμμετοχών, σύμφωνα με το Ν.4209/2013	<ul style="list-style-type: none"> Ίδια κεφάλαια ή οιονεί ίδια κεφάλαια ή επενδυτική χορηγία για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις, Δάνεια για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις. 		Θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού	
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΧΩΡΙΚΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ						
7	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΧΩΡΙΚΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ	<p>Επιχειρήσεις και Clusters, με ελάχιστη συμμετοχή 8 δικαιούχων.</p> <p>Επιπλέον οργανισμοί έρευνας, ΜΚΟ, φορείς ΟΤΑ με δικαίωμα ενίσχυσης έως 10% του συνολικού προϋπολογισμού</p>	Θα οριστούν στην απόφαση προκήρυξης	ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ <ul style="list-style-type: none"> Φορολογική απαλλαγή Επιχορήγηση Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ CLUSTERS Ως το ανωτέρω με Α/Α: 5	Θα οριστούν στην απόφαση προκήρυξης	<p>Τα ολοκληρωμένα επενδυτικά προγράμματα αξιολογούνται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης.</p> <p>Τα μεμονωμένα επενδυτικά σχέδια με τη μέθοδο της άμεσης αξιολόγησης</p>
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ						
8	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ	Όλοι οι δικαιούχοι, εφόσον η επένδυση υπερβαίνει τα €20 εκ. και δημιουργούνται 2 θέσεις εργασίας ανά €1 εκ. επένδυση	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο δαπανών Περιφερειακών Ενισχύσεων Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων <ul style="list-style-type: none"> Μέτρα ενεργειακής απόδοσης Αποκατάσταση μολυσμένων χώρων Αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή/και παραγωγή θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ για ίδια χρήση <p>Σημείωση: Οι φορείς των υπαγόμενων στο παρόν καθεστώς επενδυτικών σχεδίων μπορούν να κάνουν χρήση της διαδικασίας ταχείας αδειοδότησης μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού κατ' αναλογική εφαρμογή του άρθρου 22 του Ν. 3894/2010 (Α' 204) χωρίς τις προβλεπόμενες στο νόμο αυτό διαδικασίες υπαγωγής. Οι φορείς των ως άνω σχεδίων δεν μπορούν να κάνουν χρήση καμίας εκ των λοιπών ευνοϊκών ρυθμίσεων του Ν. 3894/2010.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Σταθεροποίηση του ισχύοντος κατά την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής συντελεστή φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων για χρονικό διάστημα, το οποίο ορίζεται στα δώδεκα (12) έτη από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου Φορολογική απαλλαγή με ποσοστό ενίσχυσης 10% του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης ανεξαρτήτως του μεγέθους της επιχείρησης και έως του ποσού των €5 εκ. 		<ul style="list-style-type: none"> Άμεση αξιολόγηση Επιτόπιος έλεγχος

11. Χρόνος υλοποίησης της επένδυσης

Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει **τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης** της ως άνω απόφασης.

Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να **παραταθεί άπαξ έως δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο**, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής,
- υλοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί επίσης να παραταθεί για λόγους **ανωτέρας βίας** για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εντός της νέας προθεσμίας.

12. Υποβολή αιτήσεων - Κριτήρια αξιολόγησης

Οι αιτήσεις για την υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων στον Ν.4399/2016 υποβάλλονται:

- για επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους **έως και €3 εκ. ευρώ**, στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των Περιφερειών της Χώρας. Ειδικά για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου οι αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στην Περιφερειακή Ενότητα Δωδεκανήσου υποβάλλονται στη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Δωδεκανήσου,
- για επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους **άνω των €3 εκ. ευρώ**, που υλοποιούνται στις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, υποβάλλονται στη Διεύθυνση Περιφερειακής Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (πρώην Μακεδονίας και Θράκης),
- **όλα τα υπόλοιπα επενδυτικά σχέδια** στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Η αίτηση υπαγωγής και ο οικείος φάκελος τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Ενδεικτικά **κριτήρια αξιολόγησης** αποτελούν:

- η οικονομική επίδοση του φορέα (δείκτες ρευστότητας, δανειακής επιβάρυνσης, αποδοτικότητας κεφαλαίων),
- τα διαθέσιμα κεφάλαια μετόχου/εταίρου,
- η κάλυψη της ίδιας συμμετοχής με κεφάλαια εξωτερικού,
- οι δείκτες βιωσιμότητας και απόδοσης της επένδυσης,
- οι δείκτες βιωσιμότητας και απόδοσης του φορέα μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης,
- οι δημιουργούμενες θέσεις εργασίας, με έμφαση σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό,
- η υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων στις ειδικές περιοχές ενίσχυσης της περίπτωσης η' του άρθρου 12,
- υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων στις «ειδικές περιοχές»,
- η αξιοποίηση αργούντων κτηρίων.

Η προκήρυξη των καθεστώτων ενισχύσεων θα πραγματοποιηθεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.